Tax Alert – Modificări fiscale la finalul anului 2022

Autori:

- ***Luciana Rainov, Senior Associate, Biriș Goran SPARL***
- ***Paul Chichernea, Associate, Biriș Goran SPARL***
- ***Anda Diaconescu, Associate, Biriș Goran SPARL***
- ***Filip Justin Cucu, Junior Tax Consultant, Biriș Goran SPARL***

După cum ne-am obișnuit din alți ani, și finalul anului 2022 a dus la numeroase modificări legislative în domeniul fiscal, unele dintre ele fiind publicate inclusiv la începutul anului 2023. În acest sens, în cele ce urmează, prezentăm cele mai importante noutăți:

I. Ordinul nr. 2518/15.12.2022 pentru modificarea unor ordine ale președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală privind organizarea activității de administrare a contribuabililor mari și mijlocii

Prin intermediul acestui act au fost aduse modificări mai multor acte normative, aceste modificări vizând, între altele, următoarele aspecte relevante pentru contribuabili:

a. actualizarea listei marilor contribuabili este prorogată până la data de 10 decembrie 2023;

b. sunt contribuabili mijlocii contribuabilii care nu intră în categoria marilor contribuabili, stabiliți în ordine descrescătoare în funcție de criteriul de bază, selectați în limita unui număr maxim de 15.000 de contribuabili;

c. Anexa 5 a Ordinului 1783/2021 este republicată, fiind introduse termene noi pentru transmiterea SAF-T, astfel:

i. contribuabilii care au fost încadrați în categoria contribuabililor mijlocii la 31.12.2021, dar nu se mai regăsesc pe lista din 01.01.2023, trecând la categoria contribuabililor mici, depunerea Declarației informative D406 devine opțională începând cu 01.01.2023 și va fi obligatorie începând cu 01.01.2025. Contribuabilii care au optat pentru depunerea Declarației informative D 406 nu vor putea renunța ulterior la opțiunea exprimată.
ii. contribuabilii care au fost în categoria contribuabililor mici la 31.12.2021 și care începând cu 01.01.2023 trec la categoria contribuabililor mijlocii (în baza listei publicate de ANAF) vor avea obligația să depună SAF-T începând cu 01.01.2023;

II. OUG nr. 188/2022 pentru modificarea și completarea Legii nr. 207/2015 privind Codul de procedură fiscală și pentru modificarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 74/2013 privind unele măsuri pentru îmbunătățirea și reorganizarea activității Agenției Naționale de Administrare Fiscală, precum și pentru modificarea și completarea unor acte normative

Printre modificările aduse de această ordonanță de urgență se numără:

a. Sunt introduse noi definiții, ce privesc dosarul fiscal și dosarul de control fiscal;

b. Este introdusă obligația organelor fiscale ca, la cererea scrisă a contribuabilului/plătitorului supus unei acțiuni de control fiscal, acestea să pună la dispoziția contribuabilului/plătitorului dosarul administrativ al acțiunii de control fiscal;

c. Clasa de risc fiscal poate fi comunicată contribuabililor la cerere;

d. Contribuabilul/plătitorul este obligat să prezinte documentele solicitate de organele fiscale, atunci când acestea nu sunt deținute de organul fiscal;

e. În ceea ce privește contribuabilii persoane juridice, asocieri și alte entități fără personalitate juridică, inclusiv PFA, aceștia vor putea pune la dispoziția organelor fiscale documentele solicitate prin poștă, prin registratură și, de asemenea, prin mijloacele electronice de transmitere la distanță;

f. În procedura de control fiscal ori de soluționare a contestației, cererile, înscrisurile sau orice alte documente pot fi transmise de contribuabili/plătitori organelor fiscale prin email, poștă, SPV sau la registratura ANAF;

g. În cazul creanțelor administrate de organul fiscal central, organele de inspecție fiscală au competență de efectuare a inspecției fiscale pe întreg teritoriul țării;

h. În cazul creanțelor fiscale administrate de organul fiscal central, contribuabilii/plătitorii pot fi selectați și în mod aleatoriu (pe lângă selecția în funcție de nivelul de risc) pentru efectuarea unei acțiuni de inspecție fiscală, procentul maximal de contribuabili/plătitori selectați în mod aleatoriu neputând depăși 10% din totalul contribuabililor/plătitorilor selectați pentru efectuarea inspecției fiscale în anul respectiv;

i. Se introduce **notificarea de conformare** – pentru contribuabilii/plătitorii prezumtivi a fi selectați pentru efectuarea inspecției fiscale, organul de inspecție fiscală transmite acestora o notificare de conformare cu privire la riscurile fiscale identificate.

Prin Notificare i se pune în vedere contribuabilului că are la dispoziție 30 de zile pentru corectarea sau depunerea declarațiilor fiscale, termen în care organul de inspecție fiscală nu întreprinde nicio acțiune în vederea selectării pentru efectuarea inspecției fiscale.

După împlinirea termenului de 30 de zile, contribuabilii care nu au remediat riscurile fiscale pentru care au fost

notificați sunt supuși obligatoriu unei inspecții fiscale sau unei verificări documentare.

j. Inspecția fiscală se va derula, de regulă, la sediul organului fiscal; din inițiativa organului de inspecție fiscală sau la solicitarea motivată a contribuabilului/plătitorului, inspecția fiscală se poate desfășura în spațiile de lucru ale contribuabilului/plătitorului;

k. În ceea ce privește controalele antifraudă, sunt introduse o serie de prevederi noi, între care fiind prevăzut că acestea pot fi efectuate și în lipsa unei analize de risc, în următoarele situații:

i. atunci când, în exercitarea atribuțiilor de serviciu, constată încălcări ale legislației fiscale care impun o intervenție imediată;
ii. în mod excepțional, în vederea efectuării unor acțiuni de control cu caracter specific, în scopul prevenirii și combaterii fraudei și/sau evaziunii fiscale.

l. În ceea ce îi privește pe contribuabili, sunt prevăzute acum în mod expres o serie de drepturi pe care aceștia le au pe durata controalelor antifraudă;

m. Notificarea de conformare este introdusă inclusiv în cazul verificării situației fiscale personale;

n. Sunt introduse o serie de reguli privind verificarea documentară;

o. Este prevăzut că în cadrul verificării documentare, organul fiscal stabilește diferențele de creanțe fiscale datorate prin emiterea unei decizii de impunere sau dispune măsurile necesare respectării prevederilor legale, în cazul în care documentele solicitate nu au fost prezentate sau documentele prezentate confirmă diferențele identificate de organul fiscal și/sau sunt incorecte sau incomplete. Anterior era prevăzută

posibilitatea emiterii unei decizii de impunere doar în cazurile în care contribuabilii nu au prezentat documentele solicitate sau acestea erau insuficiente pentru clarificarea situației fiscale;

p. În ceea ce privește controalele inopinate, se clarifică faptul că acestea se realizează de către organele de inspecție fiscală și organele fiscale competente să exercite verificarea situației fiscale personale;

q. Prin OUG 188/2022 sunt de asemenea aduse modificări și OUG 74/2013, modificări ce vizează atribuțiile Direcției Generale Antifraudă Fiscală.

III. Ordinul nr. 2541/2022 pentru aprobarea modelului, conținutului, modalității de depunere și de gestionare a formularului 212 *„Declarație unică privind impozitul pe venit și contribuțiile sociale datorate de persoanele fizice”*

Prin ordin se aprobă noul model al Declarației unice ce va fi utilizat de către contribuabili pentru declararea veniturilor obținute în anul 2022, cât și pentru estimarea celor ce vor fi obținute în anul 2023.

IV. HG nr. 1568/2022 pentru modificarea anexei la Hotărârea Guvernului nr. 1.000/2015 privind faptele pentru care se înscriu informații în cazierul fiscal al contribuabililor, potrivit legislației în vigoare

Prin această Hotărâre de Guvern se actualizează lista faptelor ce sunt trecute în cazierul fiscal, iar câteva dintre acestea sunt:

a. nerespectarea obligației de depunere a declarației de beneficiar real;

b. nedepunerea la termenele legale a declarației privind fișierul SAF-T;

c. neraportarea sau raportarea cu întârziere a aranjamentelor

fiscale transfrontaliere.

Actul normativ va fi **aplicabil începând cu data de 29 ianuarie 2023**.

V. Ordinul nr. 4636/2022 privind activele utilizate în activitatea de producție și procesare și activele reprezentând retehnologizare pentru care se aplică scutirea de impozit a profitului reinvestit

Prin ordin se definesc noile active pentru care se aplică scutirea de impozit a profitului reinvestit, respectiv cele prevăzute în anumite subgrupe și clase din *Catalogul privind clasificarea și duratele normale de funcționare a mijloacelor fixe*, aprobat prin Hotărâre a Guvernului.

VI. Ordinul nr. 2578/2022 privind modificarea Ordinului președintelui Agenției Naționale de Administrare Fiscală nr. 1.699/2021 pentru aprobarea formularelor de înregistrare fiscală a contribuabililor și a tipurilor de obligații fiscale care formează vectorul fiscal

Prin acest ordin se reglementează, între altele, următoarele aspecte:

a. Excluderea din categoria obligațiilor fiscale de declarare cu caracter permanent a impozitului specific unor activități;

b. Modificarea secțiunii C – „*Date privind vectorul fiscal pentru impozitele directe datorate*” din formularele 010 și 700, precum și a instrucțiunilor de completare ale acestora.

VII. Ordinul nr. 1623/2022 privind aprobarea Normelor de completare a Declarației statistice Intrastat

Prin acest ordin se aprobă Normele de completare a Declarației statistice Intrastat. Astfel, începând cu ianuarie 2023, pragurile valorice Intrastat se majorează, Institutul Național de Statistică stabilind un nivel de **1.000.000 lei atât pentru expedieri de bunuri, cât și pentru introduceri de bunuri**.

VIII. Legea nr. 376/2022 pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999 privind obligația operatorilor economici de a utiliza aparate de marcat electronice fiscale

Prin această lege se aduc, între altele, următoarele completări și modificării Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 28/1999:

a. Se definește termenul de *bacșiș*;

b. obligațiile referitoare la bacșiș vizează societățile care au codurile CAEN: *5610 – Restaurante, 5630 – Baruri și alte activități de servire a băuturilor*;

c. Bacșișul nu va putea fi asimilat, din punctul de vedere al TVA, unei livrări de bunuri sau unei prestări de servicii;

d. Bacșișul încasat de la clienți va trebui evidențiat pe bonul fiscal;

e. Sumele provenite din încasarea bacșișului de către salariați ca urmare a distribuirii realizate de angajator sunt calificate ca venituri din alte surse, fiind impozitate cu 10%.

IX. Ordinul nr. 21813/6421/2246/4433/2022 privind încadrarea în activitatea de creare de programe pentru calculator

Ordinul prevede două noi categorii de salariați care vor beneficia de scutirea IT în materia impozitului pe venit:

a. inginerul de dezvoltare a produselor software;

b. salariații din instituțiile publice pentru perioada în care creează programe pentru calculator.

X. Ordinul nr. 4249/2022 privind completarea anexei nr. 1 la Ordinul ministrului finanțelor publice nr. 221/2016 pentru aprobarea configurației Codului de accize și a Nomenclatorului

codurilor de produse accizabile armonizate

Acest act normativ aduce o serie de completări în ceea ce privește configurația codurilor de accize.

XI. Ordinul nr. 2545/6316/2022 pentru aprobarea Procedurii de utilizare și funcționare a sistemului național privind monitorizarea transporturilor de bunuri cu risc fiscal ridicat RO e-Transport

Prin intermediul acestui ordin a fost aprobată o nouă procedură RO e-Transport, care conține o serie de modificări și completări în ceea ce privește, între altele, următoarele aspecte:

a. Masa vehiculelor incluse a fost diminuată de la 3,5 tone la 2,5 tone – prevederea este inclusă în Ordin, și nu în Procedură;

b. Valoarea bunurilor transportate nu va include valoarea cu TVA;

c. Dacă bunurile nu au fost recepționate sau au fost recepționate parțial de către beneficiar sau destinatar, cele nerecepționate revin la expeditor în baza codului UIT inițial;

d. Dacă bunurile sunt transportate atât cu vehicule rutiere, dar și cu alte tipuri de mijloace de transport, în sistem se vor se declara numai aspectele ce țin de componenta de transport rutier;

e. În ipoteza în care transportul nu se finalizează în perioada de valabilitate a codului UIT de 5 sau 15 zile calendaristice, trebuie obținut un nou cod.

XII. Ordinul nr. 4635/2022 pentru punerea în aplicare a Deciziei (UE) 2022/1108 a Comisiei din 1 iulie 2022 privind scutirea de taxe la import și scutirea de TVA la importuri, acordate pentru mărfuri destinate distribuirii sau punerii la dispoziție cu titlu gratuit persoanelor care fug din calea

războiului din Ucraina și persoanelor aflate în dificultate în Ucraina

Acest ordin a fost adoptat pentru a putea aplica în România prevederile Deciziei (UE) 2022/1108. În acest sens, actul normativ are în vedere două aspecte:

a. Aprobă lista bunurilor care pot fi importate în regim de scutire de taxe la import și TVA, în temeiul art. 293 alin. (1) lit. d) din Codul fiscal, al art. 74 din Regulamentul (CE) nr. 1186/2009 și al Deciziei (UE) 2022/1108;

b. Stabilește o procedură simplificată de autorizare de către Autoritatea Vamală Română prin unitățile sale subordonate a organizațiilor cu caracter caritabil sau filantropic pentru a beneficia de scutire de la plata taxelor la import și a TVA.

XIII. Ordinul nr. 4291/2022 pentru reglementarea unor aspecte contabile

Prin intermediul acestui act normativ au fost aduse o serie de modificări și completări mai multor Reglementări contabile, respectiv cele aprobate prin Ordinul 1802/2014, cele aprobate prin Ordinul 2844/2016 și cele pentru persoanele juridice fără scop patrimonial, din Ordinul 3103/2017.

Dintre completările și modificările aduse Reglementărilor contabile aprobate prin Ordinul 1802/2014 menționăm următoarele:

a. Sunt menționate condițiile în care entitatea întrerupe capitalizarea costurilor îndatorării atunci când aceasta nu lucrează efectiv la realizarea activului cu ciclu lung de fabricație;

b. Clarificarea situației în care sumele primite în avans de la clienți reprezintă datorii, respectiv venituri înregistrate în avans;

c. Entitățile care primesc sume reprezentând dividende pe

seama creanțelor le vor putea recunoaște drept datorie în contul 467;

d. Sunt explicitate aspectele referitoare la tratamentul contabil aplicabil în materia utilizării drepturilor de proprietate intelectuală;

Prin acest act normativ sunt de asemenea realizate o serie de corelări și detalieri aferente conturilor aplicabile operatorilor economici, respectiv persoanelor juridice fără scop patrimonial.

XIV. Legea nr. 34/2023 pentru modificarea și completarea Legii nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Prezenta Lege introduce facilități fiscale pentru contravaloarea abonamentelor de utilizare a facilităților sportive în vederea practicării sportului și educației fizice cu scop de întreținere, profilactic sau terapeutic oferite de furnizori cu activități cuprinse în codurile CAEN 9311, 9312, 9313, după cum urmează:

– Pentru persoanele care obțin venituri din activități independente, cheltuiala va fi deductibilă limitat la 400 de euro anual;

– Pentru angajații care obțin venituri din salarii, abonamentul achitat de angajator pentru angajat este neimpozabil și este scutit de contribuții sociale, în limita a 400 de euro anual. Menționăm că valoarea abonamentului se include în plafonul neimpozabil de 33% din valoarea salariului, conform art. 76 alin. (4^1) din Codul fiscal.

XV. Legea nr. 39/2023 pentru completarea art. 291 alin. (3) din Legea nr. 227/2015 privind Codul fiscal

Acest act normativ include livrările și instalările de panouri fotovoltaice, panouri solare termice și sisteme de încălzire cu emisii scăzute de înaltă eficiență în categoria bunurilor

și serviciilor cărora le este aplicabilă cota de TVA de 5%.

XVI. Ordinul nr. 626/2023 privind indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual

Prin intermediul acestui act normativ, indicele prețurilor de consum utilizat pentru actualizarea plăților anticipate în contul impozitului pe profit anual crește de la valoarea de 106,5% în 2022, la 109,6% pentru anul 2023.